

Welkom!

De week van Samen Opleiden

Sterk in
ontwikkeling

Opleiden, begeleiden en professionaliseren

Platform
Samen Opleiden &
Professionaliseren

marnix academie

FOCUS

Regie over eigen leren via videobeelden

Studenten leren samen van videobeelden uit hun praktijk

M.Velthuyse@hsmarnix.nl & M.Broecheler@hsmarnix.nl

Doel FOCUS

Met Focus willen we bereiken dat alle studenten aan de Marnix Academie tijdens en na hun opleiding in staat zijn om zelfstandig, met medestudenten of collega's uit de praktijk te leren van eigen beeldopnames van hun handelen in de praktijk. Door gezamenlijke analyse en reflectie kom je tot betekenisvolle leerervaringen.

Samen werken met beelden

- beeld is geduldig
- beeld is (relatief) objectief en neutraal van aard
- beeld biedt gezamenlijk referentiekader
- beeld biedt startpunt voor leergesprekken (dialogoog)

-> Je leert jezelf kennen op beeld

ALGEMEEN STAPPENPLAN

<p>1</p> <p>WAT GA IK FILMEN?</p>	<p>De student maakt een beeldopname van een situatie waar hij nieuwsgierig naar is.</p> <p>Selecteer een fragment (twee minuten, noteer begin- en eindtijd) waarin jouw handelen en het effect daarvan op de kinderen zichtbaar is.</p> <p>Zorg dat je beeld en geluid goed werkt wanneer je het gaat laten zien.</p>
<p>2</p> <p>WAT WIL IK WETEN?</p>	<p>De student bepaalt welke kijkwijzer hij wil gaan inzetten bij stap 4.</p> <p>Waar ben je nieuwsgierig naar? Wat wil je bekijken en bespreken?</p> <p>Kies een kijkwijzer om te gebruiken bij stap 4.</p>
<p>3</p> <p>HOE WERKEN WE SAMEN?</p>	<p>De student zorgt, samen met medestudenten, voor een veilige, prettige werksfeer.</p> <p>Besprek met elkaar hoe je prettig werkt, welke afspraken de veiligheid en een stimulerende sfeer bevorderen.</p> <p>Wie neemt de leiding en bewaakt het proces?</p>
<p>4</p> <p>WAT ZIEN WE?</p>	<p>De student maakt, samen met medestudenten, een analyse van zijn beeldopname.</p> <p>De inbrenger leidt het beeld kort in, schetst de context. Bekijk eerst het hele fragment en noteer voor jezelf je eerste indruk en een paar krachten / tops. Benoem indien gewenst de tops aan de inbrenger.</p> <p>Klein en krachtgericht kijken: bekijk het fragment nog een keer in kleine stukjes en benoem met elkaar met behulp van de gekozen kijkwijzer welk concreet leerkrachtgedrag je in het fragment ziet en voor zover zichtbaar het effect ervan.</p> <p>Bekijk stukjes van het fragment meermalen om tot goed zicht te komen. Benoem met elkaar de kern van het leerkrachtgedrag (welk patroon herkennen jullie?).</p>
<p>5</p> <p>WAT VIND IK ERVAN?</p>	<p>De student komt, samen met medestudenten, tot interpretatie en waardering van zijn handelen.</p> <p>Bekijk en benoem eventueel kleine stukjes van het fragment opnieuw.</p> <p>Vragen die de inbrenger kan beantwoorden: wat was je bedoeling? Wat wilde je (beoogd effect)? ... en zag je dat ook als resultaat?</p> <p>Wat voelde je en dacht je in dit fragment? Wat denk je dat de anderen wilden /voelden/dachten (vb. de kinderen)? Wat vind /voel /denk je nu hierover?</p>
<p>6</p> <p>WAT KAN IK ERMEE?</p>	<p>De student komt, samen met medestudenten, tot een leeropbrengst: veranderd handelen of verantwoord handelen.</p> <p>Vragen die de inbrenger kan beantwoorden: welk inzicht krijg je nu? Wat zegt dit over jou als leerkracht? Wat wil je vasthouden? Wat wil je meer inzetten? Wat neem je hieruit mee, bijvoorbeeld naar een nieuwe situatie? Wat is je volgende stap? Wat heb je nodig?</p> <p>Hoe sluit deze leeropbrengst aan op wat je wilde weten (stap 2)? Als de inbrenger dit wil, wat wil je nog meer bespreken naar aanleiding van dit beeld? Eventueel tips/adviezen en vergelijkbare praktijkervaringen bespreken. Kijk uit voor de </p>
<p>7</p> <p>LEER-OPBRENGST</p>	<p>Terugblik op het samenwerken met de kijkwijzer en het Focus stappenplan en de leeropbrengst voor de inbrenger en medestudenten.</p> <p>Besprek de opbrengst van het werken met de kijkwijzer en het Focus stappenplan.</p> <p>Wat is de meerwaarde?</p> <p>Wat is de inhoudelijke opbrengst voor ieder van jullie?</p>

Kijken met kijkwijzer: wat zien we?

KIJKWIJZER	Waarneembaar leerkrachtgedrag	(Beoogd) Effect op de kinderen
Focus algemeen Interactieanalyse	ACTIE 	REACTIE
Oogcontact	De leraar maakt oogcontact met leerlingen.	
Stemgebruik	De leraar communiceert met: stemvolume, articulatie-activiteit, variatie in toonhoogte, klemtonen, spreektempo, ...	
Mimiek en lichaamstaal	De leraar communiceert met: houding, gebaren, mimiek ...	
Eenduidige communicatie	De leraar gebruikt mimiek (o.a. wenkbrauwen, ogen, lippen, mond), houding, materialen ter ondersteuning van de inhoud en/of emotie.	
Luisterhouding	De leraar laat met zijn vragen, lichaamshouding, hoofdhouding, mimiek zien dat hij luistert.	
Ruimte bieden	De leraar laat stiltes vallen.	
Start of grote signalen	De leraar richt de aandacht van de groep op zichzelf: stemverheffing, in handen klappen, intonatie, openingswoord, ...	
Non-verbale en verbale alertheid-signalen	De leraar betreft de leerling op de activiteit: naam van de leerling noemen, oogcontact maken, knippen met de vingers, de leerling even aanraken,	
Positie	De leraar stemt de positie af op de situatie, bijvoorbeeld instructie. De leraar stemt zijn positie af op de leerlingen. De leraar kan de kinderen zien, de kinderen kunnen de leraar zien,	
Ontvangst-bevestiging	De leraar bevestigt initiatief van leerlingen door verbaal of non-verbaal te reageren: knikken, instemmen, ja-zeggen, bedanken, feedback geven, samenvatten, complimenteren,	
Instemend benoemen	De leraar benoemt wat hij doet. De leraar benoemt wat de leerlingen doen.	
Gewenst gedrag benoemen	De leraar waardeert gewenst gedrag (verbaal of non-verbaal). De leraar roept op tot gewenst gedrag (verbaal of non-verbaal).	
Beurtopening	De leraar geeft verbaal of non-verbaal toestemming om de beurt te nemen.	
Beurtverdeling en -verbreding	De leraar verdeelt beurten: leerlingen aankijken, namen noemen,	
Beurtafsluiting	De leraar rondt de beurt af: samenvatting geven, bedanken, knikken,	
Inhoudsgerichte taalgebruik	De leraar biedt relevante inhoud. De leerkracht stelt inhoudelijk gerichte vragen.	
Relatiegerichte uitingen	De leraar werkt aan de relatie middels verbale en non-verbale uitingen.	
Humor	De leraar gebruikt humor en reageert op humor van kinderen: een grapje maken, een knipoog geven, lachen, ...	
...		

© 2022 Marnix Academie

- Actie-reactie
- Interactievaardigheden - en (beoogd) effect
- Creëert gezamenlijke taal
- Voorkomt “praten óver de situatie”
- Voorkomt praten vanuit eigen oordeel/waardering

marnixfocus.nl

FOCUS

HOME FOCUS STAPPENPLAN KIJKWIJZER INFORMATIE BRONNEN

Regie over eigen leren door met **FOCUS** te kijken naar beeldopnames

Focus stappenplannen: Door video opnames regie over eigen leren.

- Focus algemeen stappenplan
Bekijk hier het algemeen stappenplan.
- Taal en uitdagend onderwijs (TUO) stappenplan
Bekijk hier het Taal en uitdagend onderwijs (TUO) stappenplan.
- Pedagogisch (ZOOM) stappenplan
Bekijk hier het pedagogisch (ZOOM) stappenplan.
- Docent stappenplan
Bekijk hier het algemeen stappenplan met toelichting en tips voor docenten.

Informatie

- ✓ Informatie voor docenten
- ✓ Informatie voor praktijkbegeleiders
- ✓ Informatie voor studenten

Meer weten over Focus?
Neem contact op met Meike Broecheler of Monique Velthuyse, marnixfocus@hsmarnix.nl
Lees artikel *Krachtgericht en klein kijken. Studenten leren met elkaar van videobeelden uit hun praktijk.* Utrecht: Marnix Academie.

Is Focus hetzelfde als beeldcoaching? Nee!

Werkwijze Focus

- Krachtgericht kijken
- Klein kijken
- Gelijkwaardigheid tussen inbrenger en medestudent/mentor/schoolopleider
- Losse sessie, vanuit nieuwsgierigheid of vraag

Beeldcoaching

- Krachtgericht kijken
- Klein kijken
- De beeldcoach leidt en begeleidt (en zet daarbij specifieke expertise in)
- Meerdere sessies vanuit een specifiek urgent verbeter-vraagstuk

Juf Stiena, groep 1 / 2, kleine kring.

Werkblad interactie analyse

Waarneembaar leraargedrag

ACTIE + REACTIE = INTERACTIE

Wat zie je?				
begintijd	Letterlijke beschrijving van wat je ziet en hoort (actie)	Kijkwijzer Benoem dit in interactietermen	(Beoogd) effect leraargedrag op leerlingen/studenten	Eventuele eigen opmerking
1:09	Lk houdt het boek omhoog. Zegt: Nou wat denk je? Zet boek op schoot, spreidt handen, kijkt naar het boek... Kijkt de kring rond. Waar gaat het boek over? Kijkt naar ll rechts van haar.	Beurtopening Stemintonatie/klemtoon Ondersteunende mimiek Positie Oogcontact Inhoudsgerichte taal	Leerlingen kijken naar lk Betrokkenheid	
1:11-1:13	ll met groen shirt zegt: Over eten. Lk herhaalt 'over eten' Lk glimlacht en grote ogen ll (met witte shirt) wipt met stoel voorover.	Oogcontact Ontvangstbevestiging Mimiek ondersteunend Stemgebruik	Leerling antwoordt Betrokkenheid Relatie Gezien worden	
1:13-1:18	Lk zegt: <i>En wat zegt</i> (Lk drukt met haar rechterhand ll naar achteren, in zijn stoel terug.).. <i>dat jongetje op het boek?</i> Wijst naar het boek. Spreidt haar handen.	Oogcontact Stemintonatie en klemtoon Inhoudsgerichte taalgebruik Non verbaal alertheids-sigitaal Luisterhouding	Kinderen betrokken en reageren met taal Kinderen nieuwsgierig naar het boek	

Ervaringen

- **Enthousiasme bij gebruikers:**
 - Gericht op krachten, op wat je (al) kunt.
 - Concreet zien van en praten over handelen en effect
 - Leuk om in elkaars praktijk te kijken
- **Moeilijker dan je denkt:**
 - Krachten zien i.p.v. tekorten
 - Bij het beeld blijven
 - Benoemen klein handelen
 - Vanuit de vraag van de inbrenger meedenken

In gesprek

Waar zou je deze werkwijze kunnen gebruiken in je eigen praktijk?

marnix academie

Krachtgericht en klein kijken

**Studenten leren met elkaar van
videobeelden uit hun praktijk**

*Door Meike Broecheler, Monique Velthuyse,
Marnix Academie Utrecht, najaar 2022.*

Leren in de praktijk is een essentiële component in beroepsopleidingen. Studenten doen ervaringen op in de praktijk en leren door betekenis te geven aan hun praktijkervaring. Helaas ervaren studenten vaak een scheiding tussen het leren in de opleidingspraktijk en het leren op de opleiding. Hoe kunnen we dit voorkomen? En daarbij, hoe kun je in de opleiding in korte tijd tegemoet komen aan zoveel verschillende praktijkervaringen van individuele studenten? En, hoe zorg je dat studenten ook na de opleiding van hun praktijkervaringen samen blijven leren? We presenteren in dit artikel een werkwijze waarbij studenten écht leren van hun praktijkervaringen, en hierop zelf regie houden.

marnix academie

FOCUS

Regie over eigen leren via videobeelden

Studenten leren samen van videobeelden uit hun praktijk

M.Velthuyse@hsmarnix.nl & M.Broecheler@hsmarnix.nl